

Saksutskrift

Skjøtselsplan for Slorene våtmarksområde - 2. gangsbehandling

Arkivsak-dok. 19/01366-57

Saksbehandler Siri Gilbert

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring og miljø	28.09.2021	33/21

Hovedutvalg for næring og miljøes behandling 28.09.2021:

Tor Malnes Grobstok (MDG) fremmet følgende forslag:

Eventuell slått langs Gjersjøveien må gjennomføres etter blomstring, av hensyn til blomsterplanter og pollinerende insekter

(Liktlydende forslag løftes ved behandling av skjøtselsplanen i Nordre Follo for å unngå ekstra behandlingsrunde)

Olav Fjeld Kraugerud (V) fremmet følgende forslag:

1. Kommunedirektør tar kontakt med NMBU med den hensikt å se om område og skjøtselsplan kan benyttes i undervisningsformål.

Kristine Lien Skog (SV) fremmet følgende forslag:

1. HNM anmoder ordfører om å legge saken fram for endelig behandling i kommunestyret
2. HNM vil videre sterkt fraråde Nordre Follo om fortsatt bebyggelse nær dette viktige natur- og friluftslivsområdet.
3. Eventuelle forebyggende tiltak for bevaring av brua bes spilt inn i budsjettprosessen.

Kristine Lien Skog (SV) fremmet fellesforslag fra SV og V:

HNM anmoder Nordre Follo om å være med i et spleiselag for å sikre en samordnet satsing på å bevare viktig naturmangfold i våre grenseområder og tilrettelegging for friluftsliv.

Kjetil Barfelt (FrP) fremmet følgende protokolltilførsel:

Det er ikke innhentet uttalelse fra Kulturminnemyndighetene når det gjelder forvaltningsplanens påvirkning på den gamle steinbroen på den Fredrikshaldske kongevei. Det er i planen heller ikke vurdert forebyggende eller avbøtende tiltak.

Votering:

- MDGs forslag ble enstemmig vedtatt.
- Vs forslag ble enstemmig vedtatt.
- SVs forslag punkt:
 1. ble nedstemt 8-1 (1SV)
 2. ble vedtatt 5-4 (2V, 1H, 1FrP)
 3. ble enstemmig vedtatt.

- Fellesforslaget fra SV og V ble vedtatt 8-1 (1FrP)
- Kommunedirektørens innstilling med vedtatte endringer ble vedtatt 8-1 (1FrP)

Hovedutvalg for næring og miljøes vedtak 28.09.2021:

1. Skjøtselsplan for Slorene våtmarksområde, med endringer som vist i planen datert 01.09.2021, vedtas i henhold til § 8.1 i reguleringsplan for Slorene våtmarksområde.
2. Kommunens bidrag til finansiering av de ulike skjøtselstiltakene vurderes i forbindelse med Handlingsprogram og økonomiplan 2022-25.
3. Eventuell slått langs Gjersjøveien må gjennomføres etter blomstring, av hensyn til blomsterplanter og pollinerende insekter (Liktlydende forslag løftes ved behandling av skjøtselsplanen i Nordre Follo for å unngå ekstra behandlingsrunde)
4. Kommunedirektør tar kontakt med NMBU med den hensikt å se om område og skjøtselsplan kan benyttes i undervisningsformål.
5. HNM vil videre sterkt fraråde Nordre Follo om fortsatt bebyggelse nær dette viktige natur- og friluftslivsområdet.
6. Eventuelle forebyggende tiltak for bevaring av brua bes spilt inn i budsjettprosessen.
7. HNM anmoder Nordre Follo om å være med i et spleiselag for å sikre en samordnet satsing på å bevare viktig naturmangfold i våre grenseområder og tilrettelegging for friluftsliv.

Saksutskriften bekreftes
Ås, 11. oktober 2021

Carina Engen
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksfremlegg

Kommunedirektørens innstilling:

1. Skjøtselsplan for Slorene våtmarksområde, med endringer som vist i planen datert 01.09.2021, vedtas i henhold til § 8.1 i reguleringsplan for Slorene våtmarksområde.
2. Kommunens bidrag til finansiering av de ulike skjøtselstiltakene vurderes i forbindelse med Handlingsprogram og økonomiplan 2022-25.

Ås, 15.09.2021

Tom-Arne Tørfoss
Kommunedirektør

Nils Erik Pedersen
Kommunalsjef
Teknikk, samfunn og kultur

Avgjørelsesmyndighet:

Hovedutvalg for næring og miljø

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for næring og miljø

Vedlegg:

1. Skjøtselsplan for Slorene våtmarksområde 01.09.2021
2. Sammendrag av høringsinnspill og kommunedirektørens vurdering
3. Høringsuttalelser til Skjøtselsplan for Slorene samlet

Øvrige relevante dokumenter som ligger i saken:

Alle dokumenter på sak nr. 19/01366

Underlagsrapporter og kunnskapsgrunnlag finnes på kommunens hjemmeside:

<https://www.as.kommune.no/verneomraader.545837.no.html>

Saksbehandler sender vedtaket til:

Enhet kommunalteknikk.
Nordre Follo kommune
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Grunneier i Ås kommune, Lars Juul

Saksutredning:

Sammendrag:

Skjøtselsplan for Slorene våtmarksområde fremmes for annen gangs behandling. Planen har vært til offentlig ettersyn i ni uker. Det kom inn ti høringsuttalelser fra offentlige myndigheter, interesseorganisasjoner, grunneiere og privatpersoner. Kommunedirektøren har behandlet høringsinnspillene, og gjort noen endringer i skjøtselsplanen. Endringene som er gjort er markert i skjøtselsplanen.

Formålet med skjøtselsplanen er å ivareta og bygge opp verneverdiene i Slorene, og samtidig ivareta og balansere de ulike interessene i området. Hovedgrepene i skjøtselsplanen er å få på plass nødvendig restaurering og skjøtsel av utvalgte og truede naturtyper i våtmarken, og å sikre fri utvikling av naturen i de øvrige sonene. Skjøtselsplanen skal bidra til å opprettholde Slorene som en variert biotop og viktig funksjonsområde for fuglelivet i området. Det skal tilrettelegges for friluftsliv uten at det går på bekostning av naturverdiene. Tilrettelegging for friluftsliv i tråd med ferdselsrestriksjonene i området, med kanalisering av ferdsel er viktig, spesielt siden det er befolkningsvekst i tilgrensende områder. I kombinasjon med informasjonstiltak vil dette øke interessen for og kunnskapen om naturverdiene i verneområdet. Skjøtselsplanen beskriver verdiene og utfordringene i området, og foreslår forvaltningsmål og tiltak for å bevare naturverdiene og tilrettelegge for friluftsliv.

Nordre Follo kommune vil ikke prioritere å gjennomføre skjøtselstiltakene innenfor rammene av nåværende driftsbudsjett. I tråd med plan for naturmangfold i Ås, vil kommunedirektøren likevel anbefale at det vurderes å avsette midler til skjøtselstiltak i kommunens budsjettprosess. Dette kan anses som rimelig fordi de tyngste skjøtselstiltakene ligger i Ås kommune. Gjennomføring av tiltakene er uansett avhengig av at det søkes om tilskudd. Planen gir et godt grunnlag for å søke statlige og regionale tilskuddsmidler, og den vil være et viktig verktøy i kommunenes arbeid med å ivareta naturverdiene og friluftsinnteressene i samarbeid med grunneiere, frivillige aktører og forskningsinstitusjoner.

Planen anbefales vedtatt.

Fakta i saken:

Bakgrunn og innhold i planen

Slorene i Gjersjøen er et kommunalt vernet delta- og våtmarksområde som har et rikt fugleliv, og det er et viktig hekke- og trekkområde. Selve Slora er kartlagt som naturtype slåttemark, som ifølge rødliste for naturtyper 2018 er en kritisk truet naturtype (CR). Slåttemark har status som utvalgt naturtype jf. naturmangfoldloven §§ 52–53. En stor del av verneområdet er registrert som naturtypen delta-område, som også er en rødlistet naturtype, definert som sårbar (VU). Deltaet utgjør et relativt stort, aktivt og intakt ferskvannsdelta og våtmarksmiljø med viktig økologisk funksjon.

Nordre Follo og Ås kommuner har sammen utarbeidet et forslag til skjøtselsplan for Slorene våtmarksområde. Bakgrunnen for arbeidet er at det i 2005 ble vedtatt en felles reguleringsplan for Slorene våtmarksområde i kommunene Ås, Ski og Oppegård. I reguleringsbestemmelsene er det nedfelt at det skal utarbeides en skjøtselsplan for området. Det ble lagt fram et forslag til

skjøtselsplan i 2011, men planen stoppet den gang opp. Kommunene har lagt reguleringsbestemmelser, fagrapporter, innspill fra overordnede myndigheter, grunneiere, interesseorganisasjoner og privatpersoner til grunn for skjøtselsplanen. Skjøtselsplanen omfatter arealet som er satt av i reguleringsplan for Slorene våtmarksområde.

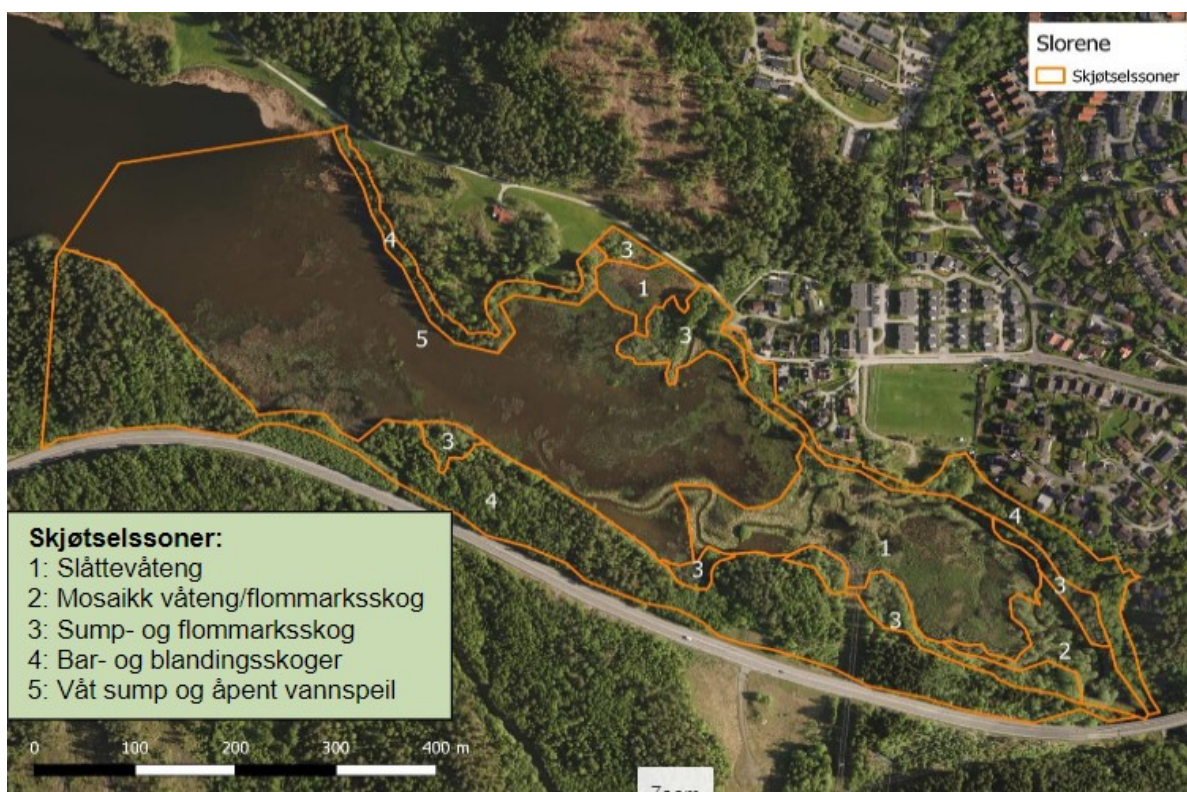
Formålet med skjøtselsplanen er å ivareta og bygge opp verneverdiene i Slorene, og samtidig avveie disse mot de ulike interessene i området. Hovedgrepene i skjøtselsplanen er å få på plass nødvendig restaurering og skjøtsel av utvalgte og truede naturtyper i våtmarken (sone 1 og 2), ivareta et aktivt og intakt elvedelta og sikre fri utvikling av naturen uten forstyrrelser i de øvrige sonene. Skjøtselsplanen skal gi retningslinjer for forvaltningen av området, hvilke områder som skal være skog og hvilke som skal være åpne, og den inneholder en prioritering av konkrete skjøtselstiltak. For å tilrettelegge for friluftslivet er et tiltak å gjenåpne en blåmerket tursti og etablere utsiktspunkter for fugletitting. Videre skal det settes opp skilt med informasjon om våtmarksområdet og om ferdselsrestriksjoner.

Det er mange interesser og utfordringer knyttet til forvaltningen av Slorene og tilgrensende områder. I tillegg til de store naturverdiene er hydrologi og vannforvaltning et viktig tema, siden Gjersjøen er drikkevannskilde for Nordre Follo og Ås kommuner. Det er flere faktorer som påvirker utviklingen i elvedeltaet og naturverdiene innenfor verneområdet. Det pågår flere omfattende VA-prosjekter oppstrøms i området. Det er stort utbyggingspress i tilgrensende områder i Nordre Follo kommune. Dalsbekken har sidebekker som er påvirket av avrenning fra landbruksdrift og bebyggelse. Området benyttes mye av friluftslivet, og tett på området finnes kulturminner som steinhvelvsbrua og Den Fredrikhaldske Kongevei som krysser nord for planområdet.

Det har kommet innspill om temaer og problemstillinger som ligger utenfor selve planområdet. Det omhandler forhold langs Dalsbekken og steinhvelvsbrua, samt forhold som har med vannstand i Gjersjøen å gjøre. Dette er problemstillinger som ikke denne skjøtselsplanen kan løse, men som må ses på i forbindelse med andre prosesser og prosjekter. Problemstillingene er likevel omtalt på overordnet nivå i planen (kap. 5.4).

Skjøtselsplanen har syv kapitler. I kap. 2 og 3 beskrives Slorene med de ulike interessene i området. Det er både naturverdier og brukerinteresser i området som det skal tas hensyn til. I kap. 4 beskrives verneverdiene i området og hvilke trusler som utfordrer disse. Hovedutfordringen er mindre og færre oversvømmelser, eutrofiering og gjengroing, hogst og tap av viktig vegetasjon, fremmede arter samt ferdsel og aktivitet i tilknytning til fuglenes hekke- og trekketid. I kap. 5 og 6 beskrives bevaringsmål og skjøtsel. Slorene omfatter flere naturtyper som har ulike behov for forvaltning og skjøtsel. Området er derfor delt inn i fem ulike skjøtselssoner beskrevet med mål og tiltak. Bevaringsmålet for hele verneområdet er følgende: Ivareta et kulturbetinget våtmarksdelta med tilhørende skogområder i et aktivt elvedelta med intakte hydrologiske og geologiske prosesser. Det legges vekt på å bevare og utvikle tilhørende naturtyper, og områdets funksjon som leveområde for et rikt artsmangfold av naturlig forekommende planter og dyr. For å få til dette er det lagt inn tiltak for de ulike skjøtselssonene. I kapittel 7 følger en tiltakstabell som viser hvilke tiltak som skal utføres innenfor de ulike sonene, hvem som har

ansvaret, når gjennomføringen skal skje og kostnader. Planen skal revideres hvert tiende år eller ved behov.

Figur 1: Oversikt over skjøtselssoner innenfor Slorene naturvernområde. Kilde; BioFokus 2018.

Medvirkning og prosess

Medvirkning fram mot offentlig ettersyn av skjøtelsplanen er belyst i saksframlegget til 1. gangs behandling. Høringsforslaget ble justert på bakgrunn av vedtaket som ble fattet i hovedutvalg for næring og miljø i Ås kommune den 25.05.2021: Høringsutkast til Skjøtelsplan for Slorene verneområde legges ut på offentlig ettersyn med følgende endringer:

1. Broa som krysser Dalsbekken under høyspentledninga fjernes/stenges som foreslått i perioden fra 1. april til 1. november av hensyn til hekkende fugler. I perioden fra 2. november til 31. mars gjøres broa tilgjengelig for bruk, for å tilrettelegge for friluftsliv og sikre et helhetlig, sammenhengende grøntdrag mellom Nøstvedtmarka og skogen øst for Slorene.

2. Til skjøtselstiltak 1.5 tilføyes følgende: «Falne kvister og trær som har positiv effekt på våtmarken og artsmangfoldet, skal kun fjernes dersom de er til hinder for turveier/stier.

Skjøtelsplanen lå ute til offentlig ettersyn i ni uker i perioden 14.06.2021 – 08.08.2021. Kommunene mottok ti høringsuttalelser fra offentlige myndigheter, interesseorganisasjoner, grunneiere og privatpersoner, se vedlegg 2.

Sentrale temaer i høringsuttalelsene er:

- Kritikk av kommunens bruk av faggrunnlaget – vekting av tiltak fra NIBIO og BioFokus
- Hydrologiske prosesser og deltaområdet i Slorene
- Fjerning av jordvoll på vestsiden av Dalsbekken versus åpning av gjennomløp i vollen
- Restaurering av blåmerket tursti og tilrettelegging av utkikkspunkter

- Bevaring av kantvegetasjon langs Dalsbekken – ferdsel og anleggsvei
- Hydrologiske tiltak
- Bevaring av kantvegetasjon langs Gjersjøveien nord i planområdet
- Metoder for restaurering av våtmark

Kommunedirektøren har vurdert alle uttalelsene, og foreslår enkelte endringer i skjøtselsplanen. Endringene er beskrevet i avsnittet Kommunedirektørens vurdering. Skjøtselsplanen legges fram for 2. gangs behandling og endelig vedtak omtrent samtidig i de to kommunene, først i Ås og så i Nordre Follo.

Kunnskapsgrunnlag

Når prosessen med skjøtselsplan ble tatt opp igjen, var det behov for et oppdatert kunnskapsgrunnlag utover det som forelå fra 2011. I forkant av planprosessen har kommunene derfor innhentet faglig grunnlag fra blant annet BioFokus og Sweco. Grunneier i Ås kommune har fått utarbeidet et forslag til skjøtselsplan fra NIBIO. Kommunedirektøren viser til saksframlegget til 1. gangs behandling hvor det ble gjort rede for sentrale problemstillinger i verneområdet, og vurdering av tiltak som vil kunne bidra til å nå bevaringsmålet for hele planområdet. Både innspill i medvirkningsprosessen, faggrunnlaget og innspill til offentlig ettersyn er vurdert i utarbeidelsen av skjøtselsplanen.

Vurdering:

I forslag til skjøtselsplan (vedlegg 1) kommer det tydelig fram hvilke endringer som er gjort. I vedlegg 2 har kommunedirektøren oppsummert og svart ut alle høringsinnspill. I faggrunnlaget og innspillene kommunene har mottatt kommer det fram forskjellige syn på hvordan man best kan gjennomføre skjøtsel og tilrettelegging for friluftsliv. Kommunedirektøren har vurdert anbefalingene og mener planutkastet ivaretar de ulike interessene og innspillene på en balansert måte. De meste sentrale tema er kort omtalt nedenfor.

Kritikk av kommunenes bruk av faggrunnlaget

I noen uttalelser mener man at kommunene har lagt mer vekt på rapporten fra NIBIO enn rapporten fra BioFokus. Kommunedirektøren presiserer at alle fagrapportene er lagt til grunn i arbeidet med skjøtselsplanen.

Hydrologiske prosesser og deltaområdet i Slorene

Det har kommet uttalelser om at det er lagt for lite vekt på at Slorene er del av et aktivt og naturlig elvedelta, og at det kulturbetingete våtmarksområdet har fått en for dominerende plass i skjøtselsplanen. Videre at hyppigere og økt omfang av flom i våtmarken må fremheves og listes opp blant de viktigste tiltakene i naturvernområdet. Kommunedirektøren er enig i at bevaring av deltaområdet og betydningen av økt tilførsel av vann til våtmarksområdet bør komme bedre fram, og skjøtselsplanen er oppdatert i tråd med dette.

I høringsutkastet ble det foreslått å opprettholde en naturlig kantsone med busk- og tresjikt i en bredde på 5 meter på hver side av Dalsbekken (tiltak 0.5). Flere av høringsinstansene er positive til dette, men grunneier i Ås kommune er uenig. Vannressursloven § 11, sier at det skal opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring. Det er store og truede naturverdier i verneområdet, som i stor grad er betinget av vassdraget. Kommunedirektøren mener det er svært viktig å bevare naturlig vegetasjon i kantsonen, og opprettholder derfor tiltaket.

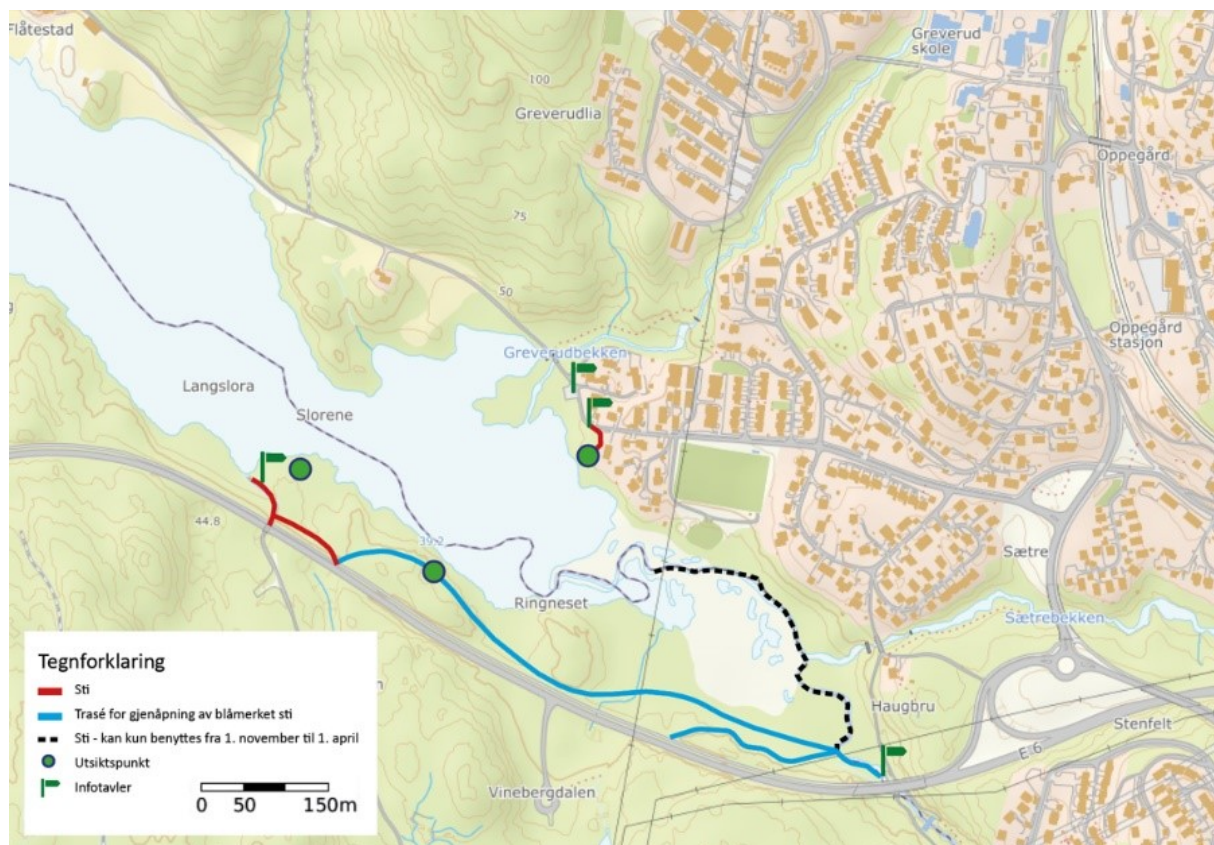
Fjerning av jordvoll langs vestsiden av Dalsbekken versus åpning av kanaler

En av de største truslene for verneverdiene i våtmarksområdet er mindre og færre oversvømmelser. I høringsuttalelsene framkommer det ulike syn på om jordvollen skal fjernes i sin helhet for å bedre de hydrologiske prosessene, eller om eksisterende gjennomløp/kanaler i vollen bør restaureres og utvides for å tilføre våtmarksområdet flomvann. Fagrapportene fra BioFokus og NIBIO anbefaler å fjerne vollen langs Dalsbekken på vestsiden. Som et alternativ foreslår BioFokus å grave ut kanaler i 10 meters bredde.

Kommunedirektøren mener at det er et for omfattende og kostnadskrevende tiltak å fjerne hele jordvollen, og at det kan ha negative konsekvenser. Store mengder masser vil måtte kjøres ut av området, og fjerning av massene vil innebære et stort inngrep langs kantsonen som må gjenopprettes. I perioden uten vegetasjon vil kantsonen være utsatt for erosjon. Økt avrenning av partikler og næringsstoffer vil kunne påvirke vannkvaliteten i Gjersjøen, som er drikkevannskilde for både Ås og Nordre Follo kommuner. Kommunedirektøren holder derfor fast ved at de fem kanalene som ble gravd ut langs Dalsbekken i 2017 skal rehabiliteres, men at bredden på disse økes fra 2 til 5 meter. Det er ikke utarbeidet kostnadsoverslag som viser hva det koster å fjerne hele jordvollen versus oppgraving fem av kanaler.

Restaurering av blåmerket tursti og tilrettelegging av utkikkspunkter

Mange av høringsinnspillene peker på at det er negativt for fuglelivet å restaurere den gamle blåmerkede turstien i skogen sør for våtmarken og legge til rette for nye fuglekikkerplasser. I reguleringsplanen for Slorene våtmarksområde er området nedenfor den gamle E6 satt av til formål friluftsliv. Rehabilitering av den blåmerkede turstien er derfor i tråd med arealformålet i reguleringsplanen. Det er et mål at skjøtelsesplanen skal bidra til å kanalisere ferdsel for å unngå forstyrrelser på fuglelivet i våtmarken og legge til rette for at flere skal kunne benytte Slorene som et kunnskaps- og rekreasjonsområde. Kommunedirektøren har tatt innspillet delvis til etterretning, og foreslår at den blåmerkede stien beholdes, men at stitrasé og utkikkspunkt endres for å ivareta fuglelivet, se oppdatert kart, fig. 2 under.

Figur 2: Oppdatert kart som viser eksisterende og planlagte tiltak for friluftslivet.

Bevaring av kantvegetasjon langs Dalsbekken – ferdsel og anleggsvei

Det er ulike syn på hvorvidt stien langs Dalsbekken skal benyttes som turvei. Kommunedirektøren mener at stien langs Dalsbekken kan benyttes utenom perioden med ferdselsrestriksjoner, da dette i liten grad vil virke negativt på fuglelivet.

Hydrologiske tiltak

I noen høringsinnspill anbefales det ikke å fjerne kvistansamlinger og trær som bremser vannet i bekken, da dette er en del av en naturlig prosess i deltaområder. For å unngå skader på steinhvelvsbrua anbefales det i høringsinnspillene å heller gjøre tiltak ved selve brua. Kommunedirektøren mener at slik tiltak 1.5 er formulert, med forsiktig fjerning av store kvistansamlinger og trær som har bremsende effekt ved normal vannføring i forbindelse med øvrige skjøtselstiltak, vil dette ikke skade naturmangfoldet i stor grad. Kommunedirektøren opprettholder derfor tiltaket. Eventuelle tiltak må godkjennes av kommunen i forkant av gjennomføring.

Bevaring av kantvegetasjon langs Gjersjøveien

Enkelte høringsuttalelser er negative til at utkast til skjøtelsesplan tillater at det slås gress i en bredde på 3-4 meter langs Gjersjøveien innenfor planområdet (sone 1 og 3). Det påpekes at kantsonene bør slås kun en gang, sent i sesongen. Kommunedirektøren vurderer at strekningen er såpass kort (ca. 120 m) at slått ikke vil ha store negative konsekvenser for pollinerende arter. Planforslaget er justert slik at tillatt bredde for kantslått er endret fra 3- 4 m til 3 m.

Metoder for restaurering av våtmark

De mest verdifulle naturtypene ligger i sone 1 og 2, og er truet av gjengroing. For å nå bevaringsmålene for disse områdene er det nødvendig å fjerne vegetasjon. I NIBIOs fagrapport er det foreslått en restaureringsperiode på 3 år med bruk av bråtebrann på vinteren, samt en tidlig og en sen slått i sommersesongen. Noen høringsuttalelser peker på at metodene for tilbakeføring ikke må gå på bekostning av området som et hekke- og trekksted for fugler. Kommunedirektøren har tatt innspillene til etterretning, og har foreslått at bråtebrann skal utføres senest i februar, før hekkeperioden starter opp. Videre er skjøttselsplanen justert slik at det gjennomføres kun en slått sent i august.

Økonomiske konsekvenser:

Anslag for kostnader for skjøtselstiltakene finnes i kap. 7 i planutkastet.

Kommunene har ikke ressurser på personalsiden til å gjennomføre tiltakene, og er derfor avhengig av å kjøpe tjenester fra miljøer/aktører med særskilt kompetanse for å få gjennomført skjøtselstiltakene. I Nordre Follo kommune kan ikke kommunedirektøren se at det vil være mulig å prioritere og sette av kommunale midler til oppfølging av skjøttselsplanen de nærmeste årene. Situasjonen er i stor grad den samme for Ås kommune.

Oppfølging og gjennomføring av skjøttselsplanen hviler i stor grad på kommunalt initiativ og finansiering. I henhold til reguleringsplanens intensjon, og tiltak nr. 20 i Ås kommunens plan for naturmangfold, bør det bevilges kommunale midler for å sikre gjennomføring av tiltakene. Det vil også kunne tilføres midler i form av tilskudd fra statlige og regionale myndigheter.

Tidspunkt for gjennomføring er avhengig av om og når kommunene får finansiert tiltakene. Utover de angitte kostnadene til gjennomføring av tiltakene må det også settes av personalressurser til å administrere søknader, leie inn konsulenter og koordinere skjøtselstiltak. Tiltakene er fordelt over flere år. Hvorvidt denne fremdriften vil holde er avhengig av om det bevilges midler, samt tilgangen på personalressurser internt.

Et nøkternt estimat for samlede kostnader knyttet til restaurerings- og skjøttselsfasen i de to kommunene i perioden 2022 - 2026 er på ca. 730.000 kr. Kostnader knyttet til skjøtsel i påfølgende år vil ligge på ca. 100.000–150.000 kroner årlig. Samlede kostnader for skilting/informasjon og tilrettelegging for friluftsliv i 2022 er estimert til 180.000 kr, og det forutsettes da bidrag fra frivillige til gjennomføring. Kommunedirektørens forslag til endringer av skjøtselstiltak i planen medfører at utgifter til slått reduseres (60.000 kr, tiltak 1.3) i forhold til høringsutkastet. Det er også lagt inn kostnader knyttet til massehåndtering i revidert plan (40.000 kr, tiltak 0.4).

Den mest aktuelle kilden til finansiering er Miljødirektoratets tilskuddsordning for å ivareta trua og utvalgte naturtyper, som lyses ut årlig. Kommunene kan søke om å få fullfinansiert tiltakene i planen. Miljødirektoratet opplyser imidlertid at det vil være større sjanse for å bli prioritert i tildelingen dersom kommunene går inn med egenandel. Kommunedirektøren vil også vurdere å søke andre tilskuddsordninger for å tilrettelegge for friluftsliv. Grunneier i Ås og frivillige organisasjoner har signalisert i medvirkningsfasen at de kan tenke seg å bidra til flere av tiltakene, og disse kan også søke diverse tilskuddsordninger. Kommunedirektøren vurderer at for å lykkes med målene i skjøttselsplanen bør det avsettes følgende kommunale finansiering:

2022	2023	2024	2025	2026
kr. 170.000	kr. 85.000	kr. 65.000	kr. 45.000	90.000 kr.

Deretter kr. 50.000 årlig. Dette innebærer at Ås kommune finansierer 50% av de estimerte utgiftene.

Det er krevende økonomiske rammebetingelser i Ås kommune og kommunedirektøren anbefaler at endelig omfang av kommunal finansiering vurderes i forbindelse med Handlingsprogram og økonomiplan 2022-25.

Siden hoveddelen av skjøtselstiltakene og informasjon og tilrettelegging for friluftsliv er på Ås kommunes del av planområdet, er det ikke urimelig at Ås kommune tar større ansvar for finansiering enn Nordre Follo kommune. Kommunedirektøren oppfordrer imidlertid Nordre Follo kommune til å løfte vurdering av finansiering inn i egen budsjettprosess og ikke avskrive kommunalt bidrag uten en grundig budsjettdiskusjon.

Miljømessige konsekvenser:

Tap av naturmangfold er regnet som en like stor krise på verdensbasis som klimaendringene. Ivaretagelse av sårbare naturområder og truede naturtyper og arter må prioriteres for å hindre tap av naturmangfold. Skjøtelsplanen for Slorene våtmarksområde er et viktig grunnlag for å opprettholde og restaurere naturverdiene i verneområdet. Gjennomføring av tiltakene i planen vil bidra til å bevare naturmangfold i Nordre Follo og Ås kommuner som også har regional og nasjonal verdi.

2020-2030 er utpekt til FNs tiår for restaurering av natur. Restaurering og videre skjøtsel av de truede naturtypene i Slorene vil være et viktig lokalt bidrag til å snu den negative trenden med tap av natur.

Alternativer:

Kommunedirektøren gjør oppmerksom på at dersom det legges inn tillegg eller alternative vedtak anbefales det at saken fremmes på nytt i de to kommunene slik at vedtaket så langt det er mulig blir likelydende i begge kommuner.

Konklusjon med begrunnelse:

Nordre Follo og Ås kommuner har gjennom årene brukt en del ressurser på å håndtere spørsmål og konflikter knyttet til vernet og ivaretagelse av naturverdiene i Slorene, og en skjøtelsplan er etterspurt fra flere hold. Høringsinnspillene har gitt nyttig informasjon til skjøtelsplanen, som på flere punkter er justert i tråd med innspill. Samtidig har det vært nødvendig å gjøre avveininger for å imøtekomme ulike interesser. Kommunedirektøren mener at skjøtelsplanen slik den nå fremmes, vil være et godt og helhetlig grunnlag for fremtidig skjøtsel. Den vil være et viktig verktøy i kommunenes arbeid med å ivareta naturverdiene og friluftinteressene i samarbeid med grunneiere, frivillige aktører og forskningsinstitusjoner.

Skjøtelsplanen gjelder for både Ås kommune og Nordre Follo kommune. Likelydende vedtak i begge kommuner bør tilstrebes, for å sikre enhetlig oppfølging av planen.

Tidspunkt for gjennomføring vil avhenge av finansiering. Selv om det ikke avsettes midler til oppfølging av skjøtselsplanen i Nordre Follo kommune, kan dette gjøres i Ås kommune i forbindelse med budsjettprosessen, i tråd med plan for naturmangfold. Planen gir også et godt grunnlag for å søke statlige og regionale tilskuddsmidler, og en egenandel fra kommunens side vil øke muligheten for å få tilskudd.

Kommunedirektøren anbefaler at skjøtselsplan for Slorene våtmarksområde, med endringer som vist i planen datert 01.09.2021, vedtas.

Kan vedtaket påklages?

Nei.

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart.